

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach

ul. Szkolna 1
43-340 Kozy
tel. 33 817 58 27

Kozy, dnia 20 marca 2017 r.

GOPS.RN.032.34.2017

Pan Krzysztof Fiałkowski
Wójt Gminy Kozy

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach przekazuje sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach za 2016 rok wraz sprawozdaniami dotyczącymi programów i projektów zawartymi w niżej wymienionych załącznikach.

załącznik nr 1 – Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy za rok 2016,
załącznik nr 2 – Sprawozdanie z Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozy za rok 2016,
załącznik nr 3 – Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych za rok 2016,
załącznik nr 4 – Raport z Gminnego programu Przeciwdziałania narkomanii za rok 2016,
załącznik nr 5 – Sprawozdanie z realizacji Projektu „Powiat bielski – Partnerstwo, Integracja, Aktywizacja” współfinansowanego przez Unie Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
załącznik nr 6 - Sprawozdanie z realizacji Projektu „Kino Marzenie – Twoje marzenie o pracy stanie się realne” współfinansowanego przez Unie Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
załącznik nr 7 Sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

KIEROWNIK
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W KOZACH
mgr Renata Nycz

Otrzymuje:

1. Adresat,
2. a/a.

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach za 2016 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach prowadzi swoją działalność na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.
2. ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.
3. ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r.
4. ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r.
5. ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 17 lutego 2016 r.
6. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
7. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
8. ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.
9. ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
10. ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r.
11. ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r.
12. ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r.
13. ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r.
14. ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.
15. ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.
16. ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.
17. uchwała nr 221 Rady ministrów z dnia 10 grudnia 2013r w sprawie ustanowienia wieloletniego wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania „ na lata 2014- 2020 oraz uchwały Rady Gminy Kozy z 2014 r.
18. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z 22 września 2005 r.
19. Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach z dnia 29 grudnia 2016 r.

W związku z podjęciem realizacji dodatkowych zadań zwiększył się stan zatrudnienia w Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, w 2016 r. było zatrudnionych 20 osób (w przeliczeniu na pełne etaty – 18,50). Wszyscy pracownicy posiadają zgodne z wymogami wykształcenie i kwalifikacje zawodowe. Dodatkowo jednostka na podstawie umowy zlecenie zatrudniała 3 asystentów rodziny, 4 opiekunki środowiskowe, specjalistę w zakresie bhp.

Zadaniem Ośrodka jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, umożliwienie bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, pomoc w doprowadzeniu do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem, zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych w rodzinach, które nie są w stanie samodzielnie je pokonać wykorzystując własne środki, możliwości, uprawnienia.

Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz administracji rządowej zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej oraz innych zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego wskazanych do realizacji przez Ośrodek, bądź powierzonych do realizacji w drodze porozumień, uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń lub upoważnień Wójta.

Jednostka jest finansowany z trzech źródeł:

1. **Dotacje celowe** – zasiłki okresowe, zasiłki stałe łącznie z składkami na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie posiłków w udziale 60 % kosztów programu, dofinansowanie pracy asystenta rodziny,
2. **Dotacje własne** – finanse gminy – zasiłki celowe, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie posiłków w udziale 40 % kosztów programu, zasiłki celowe zdarzenie losowe, finansowanie usług opiekuńczych, finansowanie kosztów domów pomocy społecznej, finansowanie działań z zakresu profilaktyki – alkohol, narkomania, przemoc, finansowanie pracy asystenta rodziny, częściowe finansowanie pieczy zastępczej (rodziny zastępcze) oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej (dom dziecka), finansowanie kosztów domów dla bezdomnych, utrzymanie ośrodka i inne.
3. **Dotacje zlecone** - zasiłki celowe - klęska żywiołowa, świadczenia rodzinne, rodzicielskie, opiekuńcze, wychowawcze (500+), fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne od świadczeń opiekuńczych, świadczenia – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na 90 dni, finansowanie Karty Dużej Rodziny.

Ośrodek jest zobligowany do świadczenia pracy socjalnej rozumianej jako działalność mającą na celu udzielanie pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz w środowisku lokalnym, wskazanie sposobu oraz próba wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Pomocą w formie pracy socjalnej było objętych 213 rodzin, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 33 rodziny.

Na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń finansowych oraz świadczeń rzeczowych w 2016 r. wykorzystano następujące środki:

- **Zasilek stały** (rozdział 85216) – przysługuje z tytułu wieku lub niepełnosprawności (całkowitej niezdolności do pracy) dla osób spełniających kryterium dochodowe w pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało **31 świadczeniobiorców** (4 osoby w rodzinie, 27 osób samotnie gospodarujących) – świadczenia zostały wypłacone na łączną kwotę **150 047,46 zł**.
Za osoby pobierające zasiłki stałe są opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213) - wydatkowano na ten cel kwotę **10 026,72 zł**. Dodatkowo za osoby realizujące indywidualne plany zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Kozach - **217,44 zł**.
- **Zasilek okresowy** (rozdział 85214) – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Świadczenie to przyznawane jest osobom lub rodziną, których dochody są niższe niż ustawowe kryterium. W 2016 roku zasiłkiem okresowym zostało objętych łącznie **74 rodziny** (166 osób) na łączną kwotę **84 848,15 zł**.
- **Zasilek celowy, specjalny zasiłek celowy** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej głównie na częściowe pokrycie kosztów zakup leczenia oraz leków, opału, dofinansowanie do opłat mieszkaniowych. Specjalny zasiłek celowy przyznawany jest dla osób i rodzin nie spełniających kryterium dochodowego w sytuacjach uznanych za szczególnie uzasadnione. Przyznano **221 zasiłków** na różnorodne cele i wydatkowano **108 600,00 zł**.

- **Zasilek celowy przyznany dla osoby i rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego** – 4 rodziny otrzymały wsparcie na łączną kwotę **5 100,00 zł**.
- **Zasilek celowy na żywność, posiłek** (rozdział 85295) – realizowany w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Program ten dofinansowany jest 60% z budżetu państwa. Kryterium dochodowe do pomocy z w/w. programu zostało podwyższone do 150% obowiązującego kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało **118 rodzin** (318 osób) - wydatkowano na zasiłki celowe kwotę **164 200 zł**.
- **Dożywianie dzieci w formie obiadów** w szkołach, przedszkolach, żłobkach, ośrodkach szkolnych – w ramach programu Ośrodek opłacił posiłki dla **94 dzieci** na łączną kwotę **40 819,02 zł**.
- **Pomoc w formie posiłku** nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Na wniosek dyrektora szkoły, przedszkola opłacono posiłki dla **7 dzieci** na kwotę **2 765,10 zł**. – finansowana w 100% z zadań własnych.
- **Sprawienie pogrzebu** – w związku z brakiem uzyskania świadczenia pogrzebowego z instytucji zabezpieczenia społecznego (ZUS, KRUS, prywatnego ubezpieczyciela) w 2016 roku Ośrodek sprawił pogrzeb 1 mieszkańcowi naszej Gminy i wydatkował na ten cel **2 800,00 zł**.
- **Przyznanie schronienia** – **2 osoby bezdomne**, posiadające ostatnie zameldowanie na pobyt stały w gminie Kozy zostały objęte pomocą w formie schronienia w schroniskach dla bezdomnych umiejscowionych w województwie śląskim. Koszt pobytu w schroniskach za 2016 r. wyniosły **11 278,00 zł**. Dodatkowo Ośrodek obejmuje pomocą finansową 2 następne osoby bezdomne (pobyty w noclegowniach - nieodpłatne).
- **Usługi opiekuńcze** – w 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach do realizacji tej formy pomocy zatrudniał oprócz 2 etatowych opiekunek środowiskowych, 4 opiekunki na podstawie umowy zlecenia. Pomocą w zakresie usług opiekuńczych prowadzenia gospodarstwa domowego oraz zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych było objętych **23 podopiecznych**. Pomoc przyznawana jest, aby umożliwić jak najdłuższe funkcjonowanie długotrwale chorych, niepełnosprawnych, samotnych w środowisku zamieszkania. Usługi opiekuńcze zostały przyznane na kwotę **41 587,64 zł**. Osoby korzystające z tej formy pomocy z godnie z uchwałą Rady Gminy Kozy są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. Zauważalny jest wzrost zainteresowania tą formą pomocy wśród mieszkańców naszej Gminy, natomiast coraz trudniej pozyskać osoby zainteresowane wykonywaniem takiej pracy.
- **Domy Pomocy Społecznej** (rozdział 85202) – Na łączną kwotę **222 986,34 zł** opłacono pobyt 12 mieszkańców naszej gminy w DPS, w tym 2 osoby zostały skierowane w 2016 r. Jedna osoba samotna, której stan zdrowia uniemożliwiał pobyt w środowisku zamieszkania, druga osoba bezdomna, niepełnosprawna posiadająca ostatnie zameldowanie na pobyt stały gminie Kozy, posiadająca rodzinę.
- **Organizacja Spotkania Wigilijnego** – wydatkowano kwotę **2 513,60 zł**. Corocznie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w dniu 21 grudnia 2016 r. zorganizował w Domu Kultury w Kozach - Spotkanie Wigilijne dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych - mieszkańców naszej gminy.

- **Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych** (rozdział 85204, 85201) - opłacono pobyt dla **4 dzieci** umieszczonych w rodzinie zastępczej na kwotę **10 393,39 zł**, Opłacono pobyt **1 dziecka** z naszej gminy w placówce opiekuńczo-wychowawczej na kwotę **8 436,96 zł**.
- **Wspieranie rodziny** (rozdział 85206) poprzez prace asystenta rodziny – wydatkowano kwotę **17 810,41 zł**. Dwa powyższe punkty zostały szerzej opisane w sprawozdaniu z Programu wspierania Rodziny dla Gminy Kozy, który stanowi załącznik nr 1.
- **Decyzje przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni** – (rozdział 85195). W 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach wydał **12 decyzji** przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych ubezpieczenia zdrowotnego i dostępu do opieki medycznej. Dla 2 osób decyzje były przyznane w związku z pobytem w szpitalu w stanie nagłym, dla 10 osób w związku z koniecznością leczenia specjalistycznego.
- **Zadania realizowane z zakresu przeciwdziałanie przemoc w rodzinie** (rozdział 85205), **przeciwdziałania alkoholizmowi** (rozdział 85154), **przeciwdziałania narkomanii** (rozdział 85153) – zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniach z programów profilaktycznych, stanowiących załącznik nr 2, 3, 4.

Dział Świadczeń Rodzinnych od 1 kwietnia 2016 r. rozpoczął realizację nowego zadania wynikającego z wejściem w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Do realizacji zadania zostały zatrudnione w tym dziale 2 osoby (1,5 etatu), 1 osoba (0,5 etatu) w dziale księgowości.

Dział Świadczeń Rodzinnych zajmuje się realizacją świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych, rodzicielskich, wychowawczych, wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zajmuje się postępowaniami wobec dłużników przypisami odsetek, przypisami należności głównych oraz wpłatami dłużników.

- **Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego** (rozdział 85212) -

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2016 roku zostały wypłacone dla **47 rodzin** (63 osoby) na łączną kwotę **279 793,33 zł**. Są to świadczenia wypłacane dla osób, które mają zasądzone alimenty, ale ich nie otrzymują. Do uzyskania świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezbędne jest spełnienie kryterium dochodowe tj. dochód nie może przekraczać kwoty 725,00 zł netto i jest to dochód nie podwyższany od 2008 roku. Wymagana jest również zaświadczenie komornika sądowego o 2 miesięcznej bezskuteczności postępowania egzekucyjnego. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów jednak nie więcej, niż 500,00 zł na osobę.

Postępowanie wobec dłużników: w 2016 roku zostały dokonane wpłaty dłużników na kwotę **132 381,86 zł**. (z tego: na należność główną 72 512,08 zł, na odsetki 59 869,78 zł) . Do **budżetu Gminy** z tytułu tych wpłat zostało przekazanych **29 004,83 zł**.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od X 2008 r. do XII 2016 r. to kwota **1 416 675 zł** (bez odsetek).

- **Świadczenia rodzinne** z dodatkami (z tytułu. urlop wychowawczy, rozpoczęcie roku szkolnego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dojazd do szkoły) przyznane dla **373 rodzin** wypłacone na łączną kwotę **1 170 333 zł**, w tym kwota **53 315 zł** to świadczenia rodzinne wypłacane dzięki zastosowaniu przepisów „Złotówka za złotówkę”
- **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka** (becikowe) przyznana dla **121 rodzin** wypłacona na kwotę **121 000 zł**,
- **Świadczenie rodzicielskie** – od 1 2016 roku nowe świadczenie wypłacane przez GOPS. Przysługuje osobie, która nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego wypłacanego z innych źródeł. Jest niezależne od dochodu. Wynosi 1000,00 zł miesięcznie i jest wypłacany przez okres 52 tygodni. W 2016 roku przyznano świadczenie dla **18 rodzin** na łączną kwotę **114 243 zł**.

Świadczenia opiekuńcze:

- **Zasiłek pielęgnacyjny** – (153 zł miesięcznie) wypłacany z tytułu niepełnosprawności oraz wieku w przypadku braku uprawnień do pobierania tego świadczenia z innych instytucji zabezpieczenia społecznego. Wypłacany dla **224 rodzin** na kwotę **407 898 zł**.
- **Świadczenie pielęgnacyjne** – (1300 zł miesięcznie) z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną, gdzie niepełnosprawność powstała przed 18 r. ż. Niezależnie od dochodu rodziny. Przyznanych jest **39 świadczeń** i w 2016 roku wypłacono kwotę **558 549 zł**.
- **Specjalny zasiłek opiekuńczy** – (520z ł miesięcznie) wypłacany po spełnieniu kryterium dochodowego 764,00 zł. netto na osobę w rodzinie. Przysługuje za sprawowanie stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w związku z niepodejmowaniem zatrudnienia przez osobę sprawującą opiekę. W 2016 roku **12 rodzin** korzystało z ww. świadczenia i było ono wypłacone na kwotę **46 862 zł**.
- **Zasiłek dla opiekuna** – przysługuje dla osób, które w latach poprzednich miały uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dorosłym członkiem rodziny. W 2016 **9 rodzin** objętych ZDO - wypłata świadczeń na kwotę **49 417 zł**.
- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne** (rozdział 85213, 85212) – opłacane dla świadczeniobiorców pobierających zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne. Na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydawkowano kwotę **8 911,64 zł**. na składki społeczne kwotę **142 838 zł**.

Świadczenia wychowawcze Program 500+ (rozdział 85211) – Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Złożono **1031 wniosków** o to świadczenie. Po raz pierwszy można było złożyć wniosek poprzez system bankowości internetowej oraz inne systemy informatyczne. W Gminie Kozy 2016 roku w formie papierowej zostało złożonych 829 wniosków, **drogą elektroniczną – 202**. W naszej Gminie nie ma świadczeń wychowawczych wypłacanych w formie rzeczowej.

W okresie **IV - XII 2016 r.** wypłacono świadczenia wychowawcze w gminie Kozy na łączną kwotę **5 822 164 zł**. dla **914 rodzin** w tym: **192 rodziny** (przy spełnionym kryterium dochodowym 800,00 zł) pobierają świadczenie wychowawcze na jedynaka, **46 rodzin**,

w których świadczenie przysługuje przy spełnionym podwyższonym kryterium dochodowym z uwagi na niepełnosprawność dziecka (kryterium dochodowe 1200 zł).

16 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego przekazanych zostało do rozpatrzenia Marszałkowi Województwa (w związku z faktem przebywania poza granicami RP członka rodziny). Do dnia 31.12.2016 r. zostało rozpatrzonych 6 wniosków. Na dzień składania sprawozdania 10 wniosków jest rozpatrzonych.

Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych, prowadząc postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych ustawowo zobligowani są do samodzielnego uzyskiwania lub weryfikacji od organów podatkowych, emerytalno-rentowych, rejestrów publicznych drogą elektroniczną lub pisemną, wszelkich informacji niezbędnych do rozpatrzenia wniosków. W 2016 roku wzrosła ilość złożonych wniosków o świadczenia rodzinne oraz wypłacanych świadczeń finansowych.

Pozostałe działania, zadania podejmowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach zostały opisane w 7 załącznikach do niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy za rok 2016.

Podstawę prawną stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 179 (Dz. U. z 2016 r., poz. 575), Program Wspierania Rodziny w Gminie Kozy na lata 2016-2018, który został przyjęty Uchwałą Nr XII/93/15 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2016 roku realizował zadania własne Gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl art. 176 oraz podejmował działania określone w w/w. Programie.

Celem Programu jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

1. **budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodziny** – pracownicy socjalni systematycznie monitorowali warunki życia rodzin, świadczyli pracę socjalną, współpracowali z instytucjami powołanymi do pracy z dzieckiem, rodziną. Planowali pomoc materialną oraz rzeczową w formie dożywiania dzieci, produktów żywnościowych z Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2016 – 2020. Rodziny korzystały ze świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i wychowawczych. Dane statystyczne zostały zamieszczone w sprawozdaniu z działalności GOPS w Kozach.
2. **wspomaganie potencjału rozwojowego rodzin** – pracownicy socjalni, asystenci rodziny podejmowali działania na rzecz powrotu do rodziny biologicznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (3 rodziny). W ramach gminnych, programów profilaktycznych były realizowane zarówno przez Ośrodek jak i placówki oświatowe działania promujące wartości rodzinne, działania informacyjno-edukacyjne, wspomagające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców. Przez wszystkie placówki były prowadzone kampanie i podejmowane działania na rzecz wzmacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji.
3. **wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym** – działania prowadzone przez placówki oświatowe oraz Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach zwłaszcza przez realizowanie programów profilaktycznych, edukacyjno-wychowawczych, prozdrowotnych, organizowanie dodatkowych zajęć oraz całorocznej pomocy dydaktyczno-wychowawczej. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez pomoc materialną – system stypendiów, zasiłków szkolnych, bezpłatnych podręczników.
4. **opiekę nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo** – pracownicy socjalni prowadzili wzmoczoną pracę socjalną z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2016 zatrudniał na umowę zlecenie 3 asystentów rodziny (liczba asystentów w przeliczeniu na etat – 0,55). Świadczyli oni pracę dla 8 rodzin w tym: 2 rodziny z postanowienia sądowego oraz 6 rodzin z wniosku pracownika socjalnego. Gmina Kozy otrzymała dotację z budżetu państwa z Programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2016” w kwocie 9 839,00 zł. Kwota 7 971,41 zł. pochodziła z wkładu własnego. Na realizację tego zadania została przeznaczona łącznie kwota 17 810,41 zł. Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze miały możliwość skorzystania z profesjonalnej

pomocy w ramach „Szkoły dla rodziców” realizowanej w dwóch szkołach naszej gminy finansowanej z programów profilaktycznych.

5. **poprawę stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy** – do osiągnięcia powyższego celu szczegółowego niezbędna jest realizacja przez wszystkie jednostki, działań i zadań określonych w gminnych programach profilaktycznych oraz zadań statutowych każdej z jednostek. Zrealizowane działania zostały opisane szczegółowo w przedłożonych sprawozdaniach z programów profilaktycznych.

Do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W myśl zapisów ustawowych w pierwszym roku pobytu dziecka, Gmina ponosi 10%, w drugim roku 30%, a w trzecim roku i latach następnych 50% kosztu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2016 roku kwota 8 437.00 zł została wydatkowana na pokrycie kosztów pobytu 1 dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast kwota 10 393.00 zł na pokrycie pobytu 4 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach realizuje rządowy program dla rodzin wielodzietnych w ramach którego została wprowadzona, mająca zasięg ogólnopolski Karta Dużej Rodziny. Karta umożliwia członkom rodzin wielodzietnych korzystanie ze zniżek i ulg oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

W 2016 roku GOPS przyjął 23 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny, na ich podstawie przyznano 116 Kart. W Gminie Kozy 689 osób w tym 259 rodziców oraz 430 dzieci (132 rodziny) posiada Kartę Dużej Rodziny.

W 2016 roku Program Wsparcia Rodziny był realizowany w celu optymalizowania warunków prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Kozy. Programy dotyczące profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie ich cele, zadania pozostają w spójności z powyższym Programem.

Sprawozdanie z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozy za 2016 rok.

I. Podstawę prawną stanowi Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie art. 6 (Dz. U. z 2015r., poz. 1390), Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016-2020, który został przyjęty Uchwałą Nr XII/92/15 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 roku, Uchwałą Nr IX/57/2015 Rady Gminy Kozy z dnia 24 września 2015 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

II. Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne, interdyscyplinarne, profesjonalne podejmowanie działań edukacyjnych, psychologicznych, medycznych, prawnych socjalnych.

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizatorami Programu byli specjaliści z różnych dziedzin oraz instytucje, zajmujące się problemem przemocy w rodzinie m. in.: Policja, Prokuratura, sąd - kuratorzy, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, instytucje oświatowe, służba zdrowia.

W 2016 roku Program był realizowany w czterech obszarach:

I obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach prowadzona jest całoroczna akcja informacyjna w postaci zamieszczania na tablicach ogłoszeń aktualnych informacji związanych z problemami przemocy w rodzinie. Na bieżąco wykładane są ulotki informujące o zagadnieniach związanych z przemocą oraz ofertą placówek i instytucji wspomagających w sytuacjach problemowych i kryzysowych.

Prowadzona jest strona internetowa gops.kozy.pl, na której umieszczone są informacje związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Pracownicy socjalni współpracowali i współdziałali z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania problemom przemocy w rodzinie – głównie z dzielnicowymi Policji, kuratorami zawodowymi i społecznymi z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich i Zespołu Kuratorskiego Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej, prokuraturą rejonową, pedagogami szkolnymi, wychowawcami przedszkolnymi, asystentem rodziny oraz z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach i Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Kozach kierując osoby nadmiernie pijące alkohol lub podejrzane, że stosują przemoc w rodzinie do Komisji czy też Zespołu. Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych oraz monitorowali

sytuację rodzin. Współpracowali z Placówką Wsparcia Dziennego w Kozach informując o prowadzonych zajęciach rodziców, w szczególności te rodziny, które objęte są procedurą Niebieskiej Karty.

Zakupiono pakiet kampanii „*Reaguj na przemoc*”, który został rozdysponowany w placówkach oświatowych, służby zdrowia, organizacjach pozarządowych, policji, pomocy społecznej, część materiałów edukacyjnych pozostawiono do dyspozycji grup roboczych i pracowników socjalnych. Plakaty „*Reaguj na przemoc*” zostały umieszczone na gminnych tablicach ogłoszeniowych.

W Szkole Podstawowej nr 2 i w Gimnazjum w Kozach wymiarze 30-godzinny dla każdej ze szkół, została zrealizowana „*Szkoła dla Rodziców i Wychowawców*”, której celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Kozach zorganizowała warsztaty dla całej społeczności szkolnej z sędzią Anną Marią Wesółowską.

Placówki oświatowe, służby zdrowia i Placówka Wsparcia Dziennego otrzymywały prenumeratę czasopisma „*Niebieska Linia*”, poświęconego problematyce przemocy. Otrzymały również egzemplarze książki autorstwa Anny Marii Wesółowskiej „*Poradnik prawny – bezpieczeństwo młodzieży*”.

Wszystkie placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego, placówki służby zdrowia z terenu gminy Kozy dysponowały ulotkami informacyjnymi, profilaktycznymi, plakatami oraz informatorami np. „*Gdzie szukać pomocy*”, „*Nowe narkotyki – czy znasz prawdę o dopalaczach*”, „*ABC przemocy domowej*”, „*Przemoc wobec dzieci*”.

Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach zostali poinformowani o „*Zaktualizowanej bazie teleadresowej podmiotów i organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie*”, rekomendowaną przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach, która jest dostępna na stronie www.rops.katowice.pl.

II obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Przedstawiciele poszczególnych instytucji wchodzących w skład GZI na każdym posiedzeniu wnikliwie analizowali sytuację osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz działania podejmowane wobec ofiar przemocy domowej i dzieci, które są jej świadkami. Odrębną sprawą jest, iż osoby dotknięte przemocą w rodzinie niezbyt chętnie korzystają z proponowanej im pomocy. Znaczącą rolę odgrywają grupy robocze czy osoby mające bezpośredni kontakt z osobami doświadczającymi przemocy np.: pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, dzielnicowi czy kuratorzy. Nadal obszarem, który wymaga jeszcze wiele pracy pozostaje skuteczna pomoc polegająca m.in. na motywowaniu do podjęcia profesjonalnej terapii, korzystaniu z pomocy psychologa, prawnika, poszukiwaniu nowych rozwiązań, które ochronią przed przemocą domową.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2016 roku swoimi działaniami z powodu podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie objął intensywną pracą socjalną, poradnictwem i konsultacjami 19 rodzin. Wraz z dzielnicowymi Komisariatami Policji w Kobiernicach, kuratorami zawodowymi był prowadzony systematyczny monitoring sytuacji w rodzinach, objętych procedurą Niebieskiej Karty.

Dwóch psychologów i radca prawny zatrudnieni w wymiarze 1 godziny tygodniowo w ramach Programu w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku udzielili wsparcia i poradnictwa psychologicznego 5 osobom (kilkakrotne wizyty), doznającym przemocy w rodzinie i 1 osobie podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie (kilkakrotne wizyty). 4 osoby z procedury Niebieska Karta skorzystało z pomocy psychologicznej. W roku 2016 radca prawny udzielił 108 porad prawnych, dla osób zgłaszających problem przemocy w rodzinie.

Dodatkowo osoby doznające przemocy miały możliwość uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej oraz pobytu w hostelu Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej.

III obszar: Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Nadal dużym problemem jest praca z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie. Osoby te, nawet jak się zgłaszają na posiedzenie grupy roboczej, to bardzo niechętnie podejmują jakąkolwiek współpracę, a skorzystanie z profesjonalnej terapii należy do rzadkości. Osoby, u których występował problem alkoholowy były kierowane do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach. Program korekcyjno-edukacyjny prowadzony dla sprawców przemocy przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej jest dostępny, jednak bardzo rzadko zdarza się aby, sprawcy przemocy, pomimo skierowania, w nim uczestniczyli. Osobami, które najczęściej miały kontakt ze sprawcami przemocy i prowadziły pracę edukacyjno-informacyjną byli dzielnicowi i kuratorzy sądowi. Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym w Kozach pełnił psycholog. Z uwagi na zbyt małe zainteresowanie tą formą pomocy od następnego roku osoby mające problem z zachowaniami agresywnymi, sprawcy przemocy domowej będą mogli skorzystać z pomocy psychologicznej w Bielsku-Białej.

IV obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gminny Zespół Interdyscyplinarny został zapoznany z *„Wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 27 kwietnia 2016 roku do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2016-2017”*. Trzech członków GZI uczestniczyło w 4-dniowym szkoleniu zorganizowanym przez Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach. Członkowie GZI w Kozach, wybrali blok merytoryczny *„Przemoc wobec dziecka”*. Szkolenie dotyczące tego zagadnienia dla członków GZI i grup roboczych i zaproszonych gości odbyło się 1 grudnia 2016 roku w Kozach. Szkolenie metodą warsztatów wykorzystując filmy, ćwiczenia indywidualne, pracę grupową, wykład prowadził trener, edukator, specjalista w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przewodnicząca GZI i trzech członków grup roboczych uczestniczyło w konferencji *„Stop przemocy – zareaguj”*. Przewodnicząca i sekretarz GZI w Kozach wzięły udział w warsztatach szkoleniowych *„Skuteczna procedura realizacji „Niebieskiej Karty”*.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach został zapoznany z *„Raportem NIK z maja 2016 roku”* jak również zachęcony do czytania czasopisma *„Niebieska Linia”*, na łamach którego poruszane są zagadnienia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie np.: algorytmy opracowane przez ekspertów dla poszczególnych służb, które pomagają w diagnozowaniu przemocy w rodzinie.

Podsumowanie, uwagi i wnioski.

W roku 2016 na realizację zadań zawartych w Programie wydatkowano 16 364 zł, które przeznaczono na zakup usług prawnych, psychologicznych, obsługę GZI, zajęcia edukacyjne „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” prowadzona w szkole Podstawowej nr 2 w Kozach i Gimnazjum w Kozach, prenumeratę czasopisma „*Niebieska Linia*”, zakup pakietu „*Reaguj na przemoc*”, literatury profilaktycznej i organizację szkolenia „*Przemoc wobec dziecka*”.

W 2016 roku podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kozach podjęły działania mające na celu realizację postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a mianowicie. Realizowały cele i zadania zapisane w „*Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016-2020*”.

Natomiast nadal należy zaznaczać, iż przemoc w rodzinie, jest zjawiskiem trudnym do rozpoznania, jest też zjawiskiem mocno zakorzenionym w kulturze, tradycji i sposobie funkcjonowania społeczeństwa, co utrudnia właściwe jej diagnozowanie, podejmowanie działań pomocowych.

W celu stałej poprawy standardów udzielanej pomocy należałoby:

1. Nadal edukować przedstawicieli instytucji wyznaczonych prawem do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zobowiązanych do pomocy osobom doznającym przemocy poprzez wdrażanie procedury Niebieska Karta.
2. Nadal prowadzić edukację zarówno wśród osób dorosłych, jak i młodzieży oraz dzieci poszerzając świadomość – czym jest przemoc, w jaki sposób można się przed nią bronić, gdzie szukać pomocy,
3. Podejmować działania wspierające i edukacyjne w zakresie wzmacniania kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców,
4. Wypracowywać skuteczne metody pracy zarówno z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc.
5. Prowadzić systematyczną wymianę informacji pomiędzy służbami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Podejmować skuteczne działania rozwiązujące lub minimalizujące skutki przemocy domowej.
6. Systematycznie rozpowszechniać informację o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Sporządziła:

Bernadetta Sochacka - Przewodnicząca Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2016

Podstawa prawna: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. rok 2016 poz. 487).

W Gminnym Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 zostały uwzględnione i realizowane cele strategiczne Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 i Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Działania profilaktyczne swoim zasięgiem objęły całą populację – profilaktyka uniwersalna (np. klasy uczniów, rodziców, społeczeństwo miejscowości Kozy), jednostki i grupy zwiększonego ryzyka – profilaktyka selektywna (np. działania wobec osób z rodzin zwiększonego ryzyka), grupy wysokiego ryzyka - profilaktyka wskazująca (np. osoby, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, osoby leczące się w Poradni Leczenia Uzależnień, osoby zabierane do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym itp.).

Podstawowym źródłem finansowania w/w programu były środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zrealizowano następujące zadania:

Działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego:

W Punkcie Konsultacyjnym profesjonalnej pomocy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony przed przemocą w rodzinie udzielali:

1. Psycholog kliniczny: ogółem w 2016 roku udzielił 346 porad (w tym 11 telefonicznych). Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 41 osób. Usługi psychologiczne świadczone były w czasie 52 dyżurów, w wymiarze 3 godziny tygodniowo. Poradnictwo psychologiczne skierowane było w 41% dla osób współuzależnionych, około 36% dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i innych środków psychoaktywnych. Pozostałe usługi świadczone było dla osób z trudnościami wychowawczymi, trudnościami emocjonalnymi, będących w konflikcie rodzinnym czy kryzysie egzystencjalnym. W uzasadnionych przypadkach kierowano w/w osoby do placówek zajmujących się profesjonalną pomocą.
2. Radca prawny: świadczył usługi podczas 48 dyżurów, w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. W tym czasie z bezpłatnej pomocy prawnej z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie skorzystało 207 mieszkańców. Tematami poruszonymi i podlegającymi konkretnej pomocy prawnej były problemy w różnych postaciach związane z przemocą w rodzinie wywołane głównie pod wpływem alkoholu, w zakresie prawnej art. 207 k.k.
3. Terapeuta uzależnienia: pełnił dyżur w punkcie konsultacyjnym 1 raz w tygodniu w wymiarze 3 godzin. W czasie dyżurów ogółem przeprowadzono 385 rozmów indywidualnych, w których uczestniczyło 27 osób oraz 50 zajęć grupowych po 2 godziny, w których średnio uczestniczyło 6 osób.
4. Działalność grup AA – grupy AA korzystają z pomieszczeń punktu konsultacyjnego na prowadzenie 1 raz w tygodniu spotkań mityngowych.

Koszty utrzymania Gminnego Punktu Konsultacyjnego:

Na koszty utrzymania punktu złożyły się opłaty za wynajem pomieszczeń, media, utrzymanie czystości, naprawy bieżące, dofinansowanie uroczystych spotkań rodzinnych osób utrzymujących abstynencję (spotkanie opłatkowe). W Punkcie Konsultacyjnym odbywały się posiedzenia Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w czwartki spotkania grup AA. W każdy wtorek dyżurował terapeuta i odbywały się spotkania grupy wsparcia. Punkt konsultacyjny jest miejscem, w którym mogą spotykać się osoby utrzymujące trzeźwość zarówno na spotkaniach edukacyjno-informacyjnych jak i okolicznościowych. Na uwagę zasługuje również aktywna działalność grupy AA, która jest samofinansująca, korzysta z pomieszczeń Punktu.

Placówka Wsparcia Dziennego w Kozach – oddzielne sprawozdanie składane przez Kierownika Placówki.

Dodatkowo w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zaprosił Placówkę Wsparcia Dziennego do udziału w Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, informował o szkoleniach odbywających się nieodpłatnie, przekazywał ulotki informacyjne i edukacyjne. Zaprosił 5 –cioro dzieci na 10 - dniowe warsztaty rekreacyjne do Pucka. Wymieniano informacje o różnych możliwościach wzajemnej współpracy.

Współpraca z instytucjami powołanymi do terapii uzależnień oraz inne formy zwiększające skuteczność prewencji, leczenia i profilaktyki:

W Przychodni Leczenia Uzależnień w Bielsku-Białej do leczenia zarejestrowano z pełną dokumentacją medyczną 21 osób uzależnionych i 12 osób współuzależnionych. Łącznie 33 osób. Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej dofinansowano pobyt na 14 –tu Wyjazdowych Sesjach Terapeutycznych.

Na terenie Gminy Kozy, w okresie od czerwca 2016 roku do września 2016 roku odbywały się ponadnormatywne patrole Policji, które miały na celu zapobieganie naruszeniu bezpieczeństwa i porządku publicznego będącego skutkiem nadużycia alkoholu.

Do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym doprowadzono 49 osób nietrzeźwych z terenu Gminy Kozy. Koszty pobytu w Ośrodku w formie dotacji celowej sfinansowała Gmina Kozy.

Orzecznictwo w przedmiocie uzależnienia, wywiady środowiskowe, postępowania sądowego:

Sporządzono 8 opinii psychiatryczno-psychologicznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i przeprowadzono 22 wywiady środowiskowe w rodzinach z problemem alkoholowym na potrzeby Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży:

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowano zakup materiałów biurowych i materiałów różnych dla dzielnicowych, którzy prowadzili zajęcia edukacyjne dla dzieci w szkołach.

Gmina Kozy po raz kolejny włączyła się w Ogólnopolską Kampanię Edukacyjną „Zachowaj Trzeźwy Umysł ” kupując pakiet materiałów do przeprowadzenia działań

profilaktycznych w szkołach. Uczniowie szkół wzięli udział w konkursach organizowanych w ramach kampanii. Wyróżnienia i nagrody przyznane przez organizatorów kampanii zostały wręczone uczniom koziańskich szkół.

20-osobowa grupa uczniów wyjechała na 10-dniowe, profilaktyczne kolonie letnie do miejscowości nadmorskiej – Puck.

W 2016 roku korzystano z ulotek i broszur profilaktycznych zakupionych w latach poprzednich. Zaprenumerowano czasopismo „Niebieska Linia” dla szkół i przedszkola na rok 2017. Zakupiono i przekazano pedagogom szkolnym broszury „*Jak uchronić dziecko od alkoholu i nikotyny*”, „*Jak uchronić dziecko od środowiska narkotycznego*”.

W Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest prowadzona gabłota informacyjno-edukacyjna związana z tematyką uzależnień. Ulotki, broszurki, informatory, plakaty są dostępne publicznie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach prowadzi również stronę internetową www.gops.kozy.pl na której można znaleźć bieżące informacje związane z w/w problematyką.

Szkolenia i konferencje:

Członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli w szkoleniu „*Przemoc wobec dziecka*” zorganizowanym w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy.

Nauczyciele i pracownicy administracyjni Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 2 w Kozach uczestniczyli w warsztatach przygotowujących do „*Interwencji profilaktycznej wobec ucznia eksperymentującego ze środkami psychoaktywnymi i wchodzącego w zachowania problemowe*”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a także na podstawie uchwały Rady Gminy w Kozach i Zarządzeń Wójta Gminy Kozy.

Komisja w roku 2016 pracowała w pełnym, 5 osobowym składzie, jak również w dwóch zespołach:

Zespół prowadzący rozmowy merytoryczno-interwencyjne z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie spotkał się 12 razy. Pracował w 4 osobowym składzie. Rozpoczynał procedurę na wniosek rodzin osób nadmiernie pijących alkohol, jak również na wniosek instytucji (np. GOPS, Policja, Prokuratura).

Zadaniem zespołu było motywowanie do utrzymania trzeźwości i zobowiązanie do podejmowania terapii. Zespół udzielał: porad i pomocy osobom zapraszającym przez Komisję, jak również osobom dobrowolnie zgłaszającym się, w tym również osobom współuzależnionym. Przedstawiciele GKRPA udzielali pełnych informacji o możliwościach uzyskania pomocy na szczeblu lokalnym, powiatowym, ogólnopolskim od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych. W 2016 roku do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów wpłynęło 20 wniosków zawierających prośby o interwencję, w związku z nadużywaniem alkoholu przez osoby. 14 wniosków wpłynęło od rodzin, 3 wnioski z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, 1 wniosek z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach, 2 – z Komisariatu Policji w Kobiernicach. Prowadzono również postępowania dotyczące wniosków złożonych w latach poprzednich.

a. wysłano 124 zaproszenia do wstawienia się na rozmowę.

- b. zlecono przeprowadzenie 22 wywiadów środowiskowych,
- c. skierowano 7 wniosków do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej o zobowiązanie do leczenia odwykowego oraz 8 wniosków na badania biegłego psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d. umorzono 11 spraw (utrzymywanie abstynencji, wycofanie wniosku przez rodzinę, zmiana miejsca zamieszkania, zgon),
- e. brano udział w posiedzeniach grup roboczych powołanych przez GZL.
- f. na rozmowy zapraszano także członków rodzin osób nadmiernie pijących.

Zespół ds. Kontroli Placówek Sprzedający Alkohol w 2016 r. przeprowadził 10 kontroli.

Zadaniem zespołu było kontrolowanie sprzedawców napojów alkoholowych, czy przestrzegane są zasady i warunki korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Kozy zgodnie z zawartymi przepisami w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W 2016 r. cały skład Komisji spotkał się na 8 posiedzeniach, na których omawiano i rozpatrywano zagadnienia dotyczące:

- 1) realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w bieżącym roku,
- 2) przygotowania do zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Preliminarza Wydatków na 2017 r.,
- 3) przygotowanie sprawozdania z działalności komisji oraz jej zespołów za rok poprzedni,
- 4) zaopiniowano działania związane z wypoczynkiem letnim dzieci,
- 5) dokonano analizy wniosków na dofinansowanie działań związanych z profilaktyką alkoholową, otrzymanych ze szkół i innych instytucji, które zwróciły się z prośbą o pomoc finansową na organizowanie różnego rodzaju imprez,
- 6) na bieżąco analizowano i wydawano opinie do składanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
- 7) zaopiniowano przystąpienie do Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
- 8) opiniowano wnioski do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
- 9) omawiano sprawy bieżące związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

W swej działalności Komisja współpracowała z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, w zakresie rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie związanego z nadużywaniem alkoholu. W sprawie osób objętych oddziaływaniem, komisja była w stałym kontakcie z terapeutą uzależnień i psychologiem. Monitorowała i analizowała działania podejmowane przez osoby objęte postępowaniem. Komisja współpracowała również z Sądem Rejonowym, Prokuraturą, Kuratorami Sądowymi i Policją.

Podsumowanie i wnioski:

Cele zawarte w programie na rok 2016 zostały osiągnięte przez:

- 1/ prowadzenie całorocznej pracy opiekuńczo-wychowawczej i socjoterapeutycznej z dziećmi i młodzieżą w świetlicy środowiskowej, wspieranie funkcjonowania grup socjoterapeutycznych w szkołach;
- 2/ kontynuację zorganizowanego wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- 3/ podnoszenie świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zagrożeń związanych ze spożyciem alkoholu oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację przedsięwzięć profilaktycznych, spotkania z rodzicami, włączanie się w kampanie ogólnopolskie, dystrybucję ulotek i broszur profilaktycznych;
- 4/ prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, informacyjno-edukacyjnego w punkcie konsultacyjnym dla mieszkańców Gminy Kozy;
- 5/ współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 6/ systematyczną pracę wielu podmiotów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin;
- 7/ współdziałanie służb pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2017 roku należy:

1. Kontynuować w placówkach oświatowych zadania realizowane w 2016 roku z zakresu profilaktyki uniwersalnej.
2. Prowadzić edukację społeczną w różnych formach z zakresu problematyki alkoholowej (używanie, nadużywanie, konsekwencje prawne, leczenie i rehabilitacja).
3. Osoby pijące nadmiernie, szkodliwie i uzależnione skutecznie motywować do podjęcia profesjonalnej terapii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 roku był realizowany przez: Urząd Gminy Kozy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach. Koszty finansowe realizowanych zadań określa sprawozdanie budżetowe Gminy Kozy w rozdziale 85 154.

Sprawozdanie przygotowała:
Bernadetta Sochacka

Raport z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2016

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224)

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 - 2017 był przyjęty Uchwałą Nr XII/91/2015 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozy na lata 2016- 2017 i został zrealizowany zgodnie z założeniami. Wskaźniki efektywności programu zostały osiągnięte.

W ramach programu zostały wsparte inicjatywy w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej, adresowanej w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców, realizowane głównie przez szkoły.

W Szkole Podstawowej Nr 1 tradycyjnie już zorganizowano przedsięwzięcia profilaktyczne: „Tydzień z Rodziną” i „Tydzień Promocji Zdrowia”. Przedsięwzięcia te miały na celu uświadomienie uczniom jak dbać o zdrowie i jakie mogą być konsekwencje wynikające z lekceważenia zagrożeń. Rodzice uczniów klas IV, V i VI uczestniczyli w wykładzie profilaktycznym „Współczesne zagrożenia – narkotyki, dopalacze – co o nich wiesz?” Uczniowie klas VI byli słuchaczami wykładu „Współczesne zagrożenia młodzieży związane z narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi”. Uczniowie klas IV podczas warsztatów edukacyjnych zapoznali się z „Zagrożeniami związanymi z użytkowaniem Internetu – cyberprzemoc, cyberprzestępczość”. Do uczniów klas V było adresowane spotkanie edukacyjne – „Agresywny – czyli słaby”, które miało na celu kształtowanie postawy asertywnej i uczenie praktycznych sposobów radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi. W trzech oddziałach klas I-III został zrealizowany program profilaktyczny „Spójrz inaczej” wg scenariuszy A. Kołodziejczyka. W programie uczestniczyło około 50 uczniów.

W Szkole Podstawowej Nr 2 dofinansowano organizację przedsięwzięć profilaktycznych: „Świetlicowy turniej gry w warcaby”, „Piknik rodzinny”. Celem przedsięwzięć było wdrażanie uczniów do aktywnego spędzania wolnego czasu, integracja zespołów klasowych, nawiązywanie przyjaźni, zaangażowanie rodziców w życie szkoły. Po raz kolejny zorganizowano „Szkółę dla Rodziców - Jak słuchać aby dzieci mówiły, jak mówić aby dzieci słuchały”. Zajęcia odbyły się w podczas 9-ciu spotkań warsztatowych, ogółem 30 godzin dydaktycznych. Na warsztaty systematycznie uczęszczało 12 osób. Uczniowie klas szóstych wzięli udział w 2-godzinnych warsztatach psychologicznych, zorganizowanych dla każdej z klas z zakresu kształtowania umiejętności społecznych pod hasłem „Moje marzenia, moja przyszłość”.

Szkoła przygotowała nauczycieli do prowadzenia programu profilaktycznego „Program Domowych Detektywów”. Ostatecznymi beneficjentami Programu byli i będą uczniowie klas IV i V. Do realizacji Programu zamówiono pakiet materiałów edukacyjnych dla uczniów, nauczycieli i liderów.

W Gimnazjum uczniowie klas pierwszych, drugich i trzecich uczestniczyli w zajęciach warsztatowych „Cyberprzemoc – zapobieganie przemocy wyrządzonej za pośrednictwem Internetu i sieci telefonicznej” oraz „Odpowiedzialność karna nieletnich”. Do rodziców uczniów została skierowana prelekcja psychologiczna „Wpływ świata wirtualnego

na psychikę młodego człowieka". Uczniowie klas drugich pozyskiwali wiedzę na temat agresji, złości, przemocy itp. na zajęciach warsztatowych „Zapobieganie przemocy rówieśniczej”. W spotkaniu edukacyjnym, z lekarzem specjalistą pulmonologiem, z zakresu przeciwdziałania nikotynizmowi pod hasłem „Skutki palenia papierosów i wpływ nikotyny na organizm człowieka” udział wzięli uczniowie klas pierwszych i drugich.

W wymiarze 30-godzinny został zrealizowany „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, której celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń. Grupa liczyła 12 rodziców. Systematycznie uczęszczało 6 rodziców.

Dofinansowano organizację przedsięwzięć profilaktycznych adresowanych do młodzieży takich jak: „Piłkarzyki CUP”, „Gimnazjalny Turniej Bilarda”, „Maraton Tańca”, „Rajd na Hrobaczą Łąkę”.

W Liceum Ogólnokształcącym oddziaływaniami z zakresu zapobiegania narkomanii objęto zarówno rodziców jak i uczniów. Zajęcia w postaci warsztatów, spotkań informacyjno-szkoleniowych m.in.: prowadzili przedstawiciele Fundacji „Nadzieja” specjalizującej się w leczeniu narkomanów. Tematy spotkań z rodzicami to: „Zrozumieć swoje dziecko”, „Co mogę zrobić, aby poprawić relacje z dzieckiem.”

Warsztaty skierowane do uczniów obejmowały zagadnienia: „Narkotyki – codzienność czy fakt, któremu możemy zapobiec. Trening asertywności”, „Co może pomóc - komunikacja w relacjach rówieśniczych. Emocje”, „Dopalacze - substancje testowane na ludziach”, „Współczesne zagrożenia - komputer i hazard”, „Ważne, aby być sobą. Budowanie poczucia własnej wartości”.

Działania edukacyjno-informacyjne realizowane przez placówki oświatowe w stosunku do dzieci, młodzieży i rodziców miały na celu minimalizację czynników ryzyka a zwiększanie czynników chroniących.

Dofinansowano zakup materiałów biurowych do realizacji przedsięwzięć profilaktycznych. Dostarczano ulotki, plakaty, broszury, które były rozdawane podczas zajęć.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, w gablocie na korytarzu, można było zapoznać się z informacjami związanymi z leczeniem narkomanów. Cały rok dostępne są bezpłatne ulotki informujące o lecznictwie, pomocy psychologiczno – prawnej oraz ulotki edukacyjne.

W 2016 roku nadal rozprowadzano otrzymane nieodpłatnie z Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii poradniki dla rodziców „O lekach, marihuanie, dopalaczach bez histerii”, „Szkoła i rodzice wobec zagrożeń substancjami psychoaktywnymi”, „Informator dla rodziców, nauczycieli i pedagogów – nowe narkotyki „dopalacze”” i ulotki dla uczniów „Nowe narkotyki – Czy znasz prawdę o „dopalaczach””.

W 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach udzielił pomocy 2 osobom z problemem narkomanii. Pracownicy socjalni posiadają przygotowanie merytoryczne w zakresie rozwiązywania problemów narkomani, służą radą, pomocą, dysponują adresami placówek leczniczych, zapewniają pomoc socjalną.

Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnych oraz członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach, w miarę potrzeb udzielali poradnictwa związanego z leczeniem narkomanów.

Profilaktyka pierwszorzędowa w zakresie uzależnień realizowana jest również w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez rozprowadzanie ulotek, broszur i kampanie profilaktyczne.

W 2015 roku została przeprowadzona diagnoza i opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2017. Z diagnozy wynikało, iż problem narkomanii w Gminie Kozy ma tendencje wzrostowe. Program w latach 2016-2017 jest realizowany w obszarach: profilaktyka; leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych; badania i monitoring. W 2016 roku działania głównie skupiały się na profilaktyce i ograniczaniu szkód zdrowotnych przez poradnictwo. Leczenie narkomanów jest dobrowolne, odbywa się w ośrodkach specjalistycznych i trudno jest prowadzić statystyki związane z leczeniem i rehabilitacją.

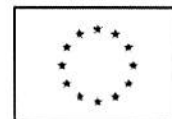
Mieszkańcy gminy Kozy mogli i nadal mogą korzystać z bezpłatnego poradnictwa psychologiczno-prawno-informacyjnego w przypadku zagrożenia rodziny problemem narkomanii.

Koszt realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2016 roku wynosił 16 821,22 zł.

Wnioski:

1. Kontynuować profilaktykę uniwersalną z uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących, wykorzystując System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia oraz wprowadzając te Programy do realizacji, w szczególności, w placówkach oświatowych.
2. Podnosić wiedzę społeczności lokalnej związaną ze środkami psychoaktywnymi, szczególnie „dopalaczami” poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, działania skierowane do rodziców, uczniów, nauczycieli.
3. Informować o możliwościach leczenia i rehabilitacji.
4. Prowadzić monitoring zjawiska narkomanii w gminie Kozy i przygotować diagnozę do opracowania Programu Przeciwdziałania Narkomanii na kolejne lata.

Sprawozdanie opracowała
Bernadetta Sochacka

Projekt „Powiat bielski – Partnerstwo, Integracja, Aktywizacja” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Od stycznia 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach rozpoczął realizację projektu „Powiat bielski – Partnerstwo, Integracja, Aktywizacja”. Liderem projektu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej, natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach jest jednym z partnerów projektu. Projekt realizowany jest w partnerstwie wraz z 7 innymi gminami powiatu bielskiego.

Do edycji 2016 projektu przystąpiło **10 uczestników**, w tym 8 kobiet i 2 mężczyzn. Celem projektu jest zniwelowanie przyczyn wykluczenia społecznego i jednocześnie zwiększenie poziomu integracji społeczno-zawodowej. Aby to osiągnąć, uczestnicy mieli zaoferowany szereg szkoleń, warsztatów i kursów zawodowych. Beneficjenci projektu wzięli udział w zajęciach: treningu motywacyjnym, treningu umiejętności społecznych, akademii poszukiwania pracy i przedsiębiorczości. Poprzez w/w formy wsparcia u większości osób nastąpił wzrost motywacji do poszukiwania zatrudnienia, zwiększenie umiejętności poruszania się na rynku pracy i w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych, oraz wzrost kompetencji społecznych. Uczestnicy mieli także zapewnione indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, który dokonał rozeznania odnośnie preferencji i możliwości zawodowych uczestników, proponując dla nich określone kursy i staże zawodowe. Uczestnicy wzięli także udział w szkoleniu informatycznym ECDL, Moduł E-Obywatel, dzięki czemu rozwinęli swoje umiejętności w obszarze obsługi komputera i Internetu, szczególnie pod kątem poszukiwania zatrudnienia. Szkolenie kończyło się egzaminem, dającym kwalifikacje i europejski certyfikat umiejętności komputerowych. 9 na 10 uczestników zdało egzamin.

Następnie **3 uczestników** przystąpiło do kursu zawodowego z zakresu fakturowania komputerowego, który ukończyli z wynikiem pozytywnym.

W ramach projektu uczestnicy mieli możliwość odbycia stażu zawodowego, w minimalnym wymiarze 3 miesięcy. Staże podjęło **8 uczestników projektu**. Miały one miejsce w :

- Urzędzie Gminy (na stanowisku: pracownik administracyjny),
- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej (młodszy referent),
- Gminnym Zespole Obsługi Szkół i Przedszkola (pomoc administracyjno-księgowa),
- Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej (specjalista ds. reintegracji zawodowej),
- BLIK Film Media w Bielsku-Białej (przedstawiciel handlowy ds. produkcji filmowej),
- Wojciech Chomka „GEOCHOM” w Oświęcimiu (młodszy asystent geodety),
- Al.-Trans w Bielsku-Białej (pracownik biurowy/fakturzystka),
- Biurze Rachunkowym „Rachmistrz” w Czechowicach-Dziedzicach, (księgowa)

W ciągu trwania projektu **3 osoby podjęły pracę**: 1 na umowę – zlecenie, 1 na umowę o pracę w wymiarze ½ etatu, 1 na umowę o pracę w wymiarze pełny etat.

W ciągu trwania projektu miały miejsce także **działania środowiskowe** we współpracy z innymi partnerami projektu. W okresie od kwietnia do czerwca 2016 roku odbył się konkurs plastyczny dla uczniów i uczennic szkół podstawowych i gimnazjum dotyczący tematu „Równość i niedyskryminacja”. W dniu 27.04.2016 roku w Domu Kultury w Kozach odbyły się także warsztaty z zakresu tej tematyki dla uczestników konkursu. Uczniowie składali prace plastyczne w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach. Partnerzy projektu dokonali oceny prac i nagrodzono uczniów w poszczególnych kategoriach wiekowych.

W czerwcu 2016 roku miała miejsce wycieczka integracyjna dla uczestników projektu ze wszystkich gmin partnerskich. Miała ona miejsce w Gminie Jaworze i Jasienica, gdzie zwiedzano lokalne atrakcje turystyczne i gminne. We wrześniu 2016 roku odbyła się wycieczka do gminy Szczyrk, gdzie zwiedzano Kościół Św. Jakuba, nastąpił przejazd kolejką linową na Jaworzynę, oraz poczęstunek w Ośrodku Caritas w Czyrnej.

Załącznik nr 6

**Projekt „Kino Marzenie – Twoje marzenie o pracy stanie się realne” współfinansowany
przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**

Od maja 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach rozpoczął realizację projektu „Kino Marzenie – Twoje marzenie o pracy stanie się realne”. Liderem projektu jest Spółdzielnia Socjalna Kino Marzenie, natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach oraz Urząd Gminy w Kozach są partnerami projektu. Projekt realizowany jest do września 2018 roku.

W okresie od maja do lipca 2016 roku prowadzono rekrutację do projektu, za pośrednictwem gminnej gazety, ogłoszeń parafialnych i informacji w Ośrodku. W toku prowadzonej rekrutacji zakwalifikowano do projektu 30 osób (w tym 28 osób niepełnosprawnych) - 10 mężczyzn i 20 kobiet. Celem projektu jest zwiększenie poziomu integracji społeczno-zawodowej. W okresie od maja do lipca uczestnicy skorzystali z indywidualnego wsparcia psychologicznego oraz z profesjonalnego doradztwa zawodowego. Dla każdego z uczestników projektu został opracowany indywidualny plan działania, w którym znalazły się proponowane społeczne i zawodowe formy wsparcia. Beneficjentom projektu zostały zaoferowane szkolenia i warsztaty, które rozpoczęły się od sierpnia. Były to: trening motywacyjny, trening umiejętności społecznych, trening kreowania wizerunku oraz trening przełamywania barier dyskryminacyjnych. W trakcie zajęć obecny był opiekun, który w razie potrzeb pomagał osobom niepełnosprawnym. Osoby poruszające się za pomocą wózka inwalidzkiego miały zapewniony dowóz na zajęcia. Poprzez udział w w/w szkoleniach, u większości uczestników wzrosła motywacja i chęci do działania, nastąpiło zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, kreowania swojego wizerunku, zarządzania czasem.

W październiku uczestnicy wzięli udział w spotkaniu integracyjnym w Ośrodku Rehabilitacyjno-Szkoleniowo-Wypoczynkowym w Lalikach, gdzie kadra projektu przedstawiła uczestnikom dalsze działania w projekcie. Dla w/w przygotowane było także ognisko z regionalnymi potrawami.

W okresie od listopada do grudnia rozpoczęły się zajęcia organizowane w Centrum Integracji Społecznej w Kozach, mieszczące się przy ul. Bielskiej. Dzięki środkom z Unii Europejskiej budynek został kompleksowo odremontowany. Uczestnicy mieli możliwość rozpoczęcia pracy w dwóch pracowniach: warsztacie porządkowym, oraz warsztacie końcowego etapu produkcji. Pracę tę podjęło 8 osób, a dodatkowo 2 uczestników rozpoczęło w CIS staż zawodowy. Z uczestnikami podpisano indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

Załącznik nr 7

**Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym**

W roku 2016 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. W roku 2016 do kwietnia kończono Podprogram 2015, a od sierpnia przystąpiono do Podprogramu 2016. W ramach Programu osoby najbardziej potrzebujące mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności wydawanej w formie paczek. Pomocą zostały objęte osoby, których dochód w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium ustawowego, tj. 771,00 zł na osobę w rodzinie i 951,00 zł na osobę samotnie gospodarującą. W ramach POPŻ w roku 2016 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach wydał osobom potrzebującym łącznie **6513,42 kg** żywności w naturze, na co składało się 19 rodzajów artykułów spożywczych:

W ramach kontynuacji Podprogramu 2015, w roku 2016 wydano potrzebującym następujące towary:

Makaron świderki – 25,00 kg
Ryż biały – 310,00 kg
Kasza jęczmienna – 180,00 kg
Mleko UHT – 1360,00 kg
Ser dojrzewający – 42,00 kg
Groszek z marchewką - 142,80 kg
Koncentrat pomidorowy: 117,12 kg
Dżem truskawkowy – 189,93 kg
Mielonka wieprzowa – 116,80 kg
Klopsiki w sosie własnym – 276,25 kg
Cukier biały – 125,00 kg
Olej rzepakowy – 10,00 kg
Łącznie: 2894,9 kg

W ramach Podprogramu 2016, rozpoczętego od sierpnia 2016 roku, wydano potrzebującym następujące towary:

Makaron jajeczny – 390,00 kg
Ryż biały – 390,00 kg
Herbatniki – 156,00 kg
Mleko UHT – 720,00 kg
Groszek z marchewką - 248,00 kg
Fasola biała – 248,00 kg
Koncentrat pomidorowy: 99,84 kg
Powidła śliwkowe – 93,6 kg
Gulasz wieprzowy z warzywami – 333,2 kg
Filet z makreli – 106,08 kg
Szynka drobiowa – 208,8 kg

Cukier biały – 310,00 kg
Olej rzepakowy – 315,00 kg
Łącznie: 3618,52 kg

Żywność została przekazana w Podprogramie 2015 do **169 osób**, a w Podprogramie 2016 do **154 osób**, prowadząc dla każdego beneficjenta ewidencję wydanych towarów oraz odpowiednią dokumentację i sprawozdawczość. Pomoc żywnościowa była wydawana w formie paczek, składających się z określonych rodzajów grup towarowych. W Podprogramie 2015 wydano 65 paczek, a w Podprogramie 2016 - 169 paczek.. Na jedną osobę dorosłą przypada w aktualnej edycji 48,59 kg żywności. Artykuły spożywcze były sprowadzane ze Śląskiego Banku Żywności z pomocą pracowników Urzędu Gminy Kozy. Ogólna wartość wydanej żywności w roku 2016 z obu Podprogramów wyniosła **21401,23 zł**.

Oprócz żywności w Podprogramie 2016 beneficjenci mogli uczestniczyć w bezpłatnych warsztatach prowadzonych przez trenera ze Śląskiego Banku Żywności. Zajęcia dotyczyły zdrowego żywienia i składników odżywczych. W miesiącu grudniu 2016 odbyło się jednodniowe spotkanie w Domu Kultury w Kozach. Uczestniczyło w nim łącznie 6 osób objętych pomocą żywnościową.

GINNY ZESPÓŁ
INTERDISCYPLINARNY W KOZACH
ul.Szkołna 1, 43-340 Kozy

Kozy, dnia 13 marca 2017 r.

GOPS.GZI.533.49.17

J. Bednary

URZĄD GMINY KOZY
SEKRETARIAT
Wpł. 14. 03. 2017
Nr z rejestru *2081*

[Signature]

Pan
Krzysztof Fialkowski
Wójt
Gminy Kozy

Zgodnie z par. 4 punkt 17 Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach przewodnicząca Zespołu przekazuje sprawozdanie z działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2016.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCA
GMINNEGO ZESPÓŁU
INTERDISCYPLINARNEGO
W KOZACH
mqr Renata Nycz

[Signature]

Sprawozdanie z działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach za 2016 rok.

I. **Gminny Zespół Interdyscyplinarny** działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz. U. z 2015 r., poz. 1390. a także na podstawie Uchwały Nr IX/57/2015 Rady Gminy Kozy z dnia 24 września 2015 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół w roku 2016 pracował w 15 osobowym składzie:

1. Przewodnicząca: Bernadetta Sochacka – przedstawiciel GKRPA w Kozach
2. sekretarz: Renata Nycz – przedstawiciel GOPS w Kozach,

członkowie :

3. Sebastian Haręślak - przedstawiciel Komisariatu Policji w Kobiernicach.
4. Marek Pawiński – przedstawiciel Komisariatu Policji w Kobiernicach.
5. Danuta Cader – kurator zawodowy z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej dla Dorosłych
6. Joanna Cyran – kurator zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodziny i nieletnich Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej – do 19 lipca 2016 r.
7. Agata Kądziola – kurator zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodziny i nieletnich Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej – od 19 lipca 2016 r.
8. Krzysztof Dąbrowski – przedstawiciel służby zdrowia, Centrum Medyczne w Kozach.
9. Ewa Koralewska – przedstawiciel służby zdrowia, NZOZ w Kozach.
10. Tomasz Pająk – przedstawiciel oświaty - Dyrektor SP nr 1 w Kozach.
11. Marcin Lasek – przedstawiciel oświaty – Dyrektor Gimnazjum w Kozach.
12. Alina Nowak – przedstawiciel oświaty - Dyrektor LO w Kozach.
13. Bożena Blachura – przedstawiciel Publicznego Przedszkola w Kozach.
14. Jolanta Cisowska-Gacek – Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego w Kozach.
15. Joanna Matlak - przedstawiciel oświaty - Dyrektor SP nr 2 w Kozach.
16. Ewa Rymarowicz – przedstawiciel Prokuratury Rejonowej w Bielsko-Biała Północ

Zarządzeniem Nr 46/16 Wójta Gminy Kozy z dnia 19 lipca 2016 r. skład osobowy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach został zmieniony. Przedstawicielem Zespołu kuratorskiego do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich została Pani Agata Kądziola.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonywali zadania w ramach swoich obowiązków służbowych i zawodowych.

II. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

III. Realizując zadania ustawowe i zadania wynikające z Planu Pracy Zespołu na rok 2016 członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego spotkali się na 4 posiedzeniach, na których:

Przyjęto i realizowano plan pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego na rok 2016 w pięciu obszarach:

I obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

- Zakupiono pakiet kampanii „*Reaguj na przemoc*”, który został rozdysponowany w placówkach oświatowych, służby zdrowia, organizacjach pozarządowych, policji, pomocy społecznej, część materiałów edukacyjnych pozostawiono do dyspozycji grup roboczych i pracowników socjalnych. Plakaty „*Reaguj na przemoc*” zostały umieszczone na gminnych tablicach ogłoszeniowych.
- W Szkole Podstawowej nr 2 i w Gimnazjum w Kozach w wymiarze 30-godzinny dla każdej ze szkół, została zrealizowana „*Szkola dla Rodziców i Wychowawców*”, której celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka lepszego porozumiewania się z dziećmi, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń.
- Placówki oświatowe i Placówka Wsparcia Dziennego otrzymywały prenumeratę czasopisma „*Niebieska Linia*”, poświęconego problematyce przemocy. Otrzymały również egzemplarze książki autorstwa Anny Marii Wesołowskiej „*Poradnik prawny – bezpieczeństwo młodzieży*”.
- Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach zostali poinformowani o „*Zaktualizowanej bazie teleadresowej podmiotów i organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie*” rekomendowaną przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach, która jest dostępna na stronie www.rops.katowice.pl.

II obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Przedstawiciele poszczególnych instytucji wchodzących w skład GZI na każdym posiedzeniu wnikliwie analizowali sytuację osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz działania podejmowane wobec ofiar przemocy domowej i dzieci, które są świadkami przemocy. Inną sprawą jest, iż osoby doświadczające przemocy w rodzinie niezbyt chętnie korzystają z proponowanej im pomocy. Dużą rolę w pomocy odgrywają grupy robocze czy osoby mające bezpośredni kontakt np. pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, dzielnicowi czy kuratorzy. Nadal obszarem, który wymaga jeszcze wiele pracy pozostaje skuteczna pomoc

osobom dotkniętym pomocą w rodzinie polegająca m.in. na motywowaniu do podjęcia profesjonalnej terapii, korzystaniu z pomocy psychologa, prawnika, poszukiwaniu nowych rozwiązań, które ochronią przed przemocą domową. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogły skorzystać z gminnej oferty czyli: poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego i medycznego.

III obszar: Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Nadal dużym problemem jest praca z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie. Osoby te, nawet jak się zgłaszają na posiedzenie grupy roboczej to bardzo niechętnie podejmują jakąkolwiek współpracę, a skorzystanie z profesjonalnej terapii należy do rzadkości. Osoby, u których został zgłoszony przez rodzinę problem alkoholowy były kierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach. Program korekcyjno-edukacyjny prowadzony dla sprawców przemocy przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej jest dostępny, jednak bardzo rzadko zdarza się, aby sprawcy przemocy, pomimo skierowania, w nim uczestniczyli. Osobami, które najczęściej miały kontakt ze sprawcami przemocy i prowadziły rozmowy edukacyjno-informacyjne byli dzielnicowi i kuratorzy sądowi, zarówno dla nieletnich jak i dorosłych.

IV obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny został zapoznany z „*Wytycznych ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 27 kwietnia 2016 roku do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2016-2017*”. Trzech członków GZI uczestniczyło w 4-dniowym szkoleniu zorganizowanym przez Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach. Szkolenie dla GZI i grup roboczych odbyło się 1 grudnia 2016 roku w Kozach. GZI po przeanalizowaniu „*Wytycznych*..” wybrano blok merytoryczny „*Przemoc wobec dziecka*”.
- Przewodnicząca GZI i trzech członków grup roboczych uczestniczyło w konferencji „*Stop przemocy – zareaguj*”. Przewodnicząca i sekretarz GZI w Kozach wzięły udział w warsztatach szkoleniowych „*Skuteczna procedura realizacji „Niebieskiej Karty*”. Sekretarz GZI była obecna na spotkaniu koordynacyjnym zorganizowanym przez Kuratora Okręgowego w Bielsku –Białej – „*Wspólny cel – przeciwdziałanie przemocy w powiecie bielskim*”.
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny został zapoznany z „*Raportem NIK z maja 2016 roku*” jak również zachęcony do czytania czasopisma „*Niebieska Linia*”, na łamach którego poruszane są zagadnienia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie np. algorytmy opracowane przez ekspertów dla poszczególnych służb, które stanowią pomoc w diagnozowaniu przemocy w rodzinie.
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach od 2012 roku do nadal jest członkiem Regionalnej Śląskiej Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, która ma na celu wymianę doświadczeń i lobbing na rzecz poprawy systemu przeciwdziałania przemocy.

V obszar: Monitorowanie i sprawozdawczość

- Na pierwszym posiedzeniu w 2016 roku Gminy Zespół Interdyscyplinarny opracował i przyjął do realizacji plan pracy na rok 2016. Przeanalizował sprawozdanie ze swojej pracy za rok 2015 i przedstawił Wójtowi Gminy Kozy w wymaganym terminie. Zapoznał się ze sprawozdaniem z Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy 2011-2015. Sprawozdanie zostało przedłożone Radzie Gminy Kozy wraz ze sprawozdawczością Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach.
- Na każdym posiedzeniu GZI wnikliwie były omawiane indywidualne procedury „Niebieskie Karty”, które zostały zgłoszone do Zespołu oraz praca grup roboczych. Analizowano ważne tematy z punktu przeciwdziałania przemocy oraz obowiązujących procedur. Członkowie wymieniali się istotnymi informacjami, w ramach współdziałania służb w procedurze „Niebieskie Karty”, omawiali działania interwencyjne podejmowane w stosunku do osób stosujących przemoc i działania chroniące w stosunku do osób doznających przemocy i dzieci. Konstruktywna wymiana informacji była pomocna w diagnozie i niezbędna w podejmowaniu dalszych działań interwencyjno-pomocowych związanych ze zgłoszeniami przemocy w rodzinie.

Praca grup roboczych – procedura „Niebieskie Karty”

Działalność grup roboczych związana była z podjęciem działań z rodzinami, w których podejrzenie wystąpienia przemocy w rodzinie zostało zgłoszone do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach w 2016 roku jak również kontynuacją współpracy z rodzinami, których problemy zgłoszono w roku 2015.

W 2016 roku do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach zostało przekazanych 12 kwestionariuszy Niebieskich Kart - A.

Tabela nr 1. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A”

	2013	2014	2015	2016
Niebieska Karta – A	61 w tym	28 w tym	38 w tym	12 w tym
sporządzonych przez Policję	45	18	28	7
sporządzonych przez GOPS	11	9	8	3
sporządzonych przez GKRPA	2	0	0	1
sporządzonych przez Centrum Medyczne w Kozach	1	0	0	0
sporządzonych przez oświatę (SP nr 1, Przedszkole)	1	1	1	0
sporządzonych przez inne podmioty np. POIK	1	0	1	1

Tabela nr 2. Struktura rodzin, w których został zgłoszony problem przemocy

	Struktura Rodzin	2013	2014	2015	2016
1.	Rodziny z dziećmi w tym:	38	12	12	4
	dzieci (osoby doznające przemocy)	4	1	4	1
2.	Małżeństwa (bez dzieci)	14	9	3	3
3.	Rodzic (sprawca) i dorosłe dziecko	5	3	3	1
4.	Dorosłe dziecko (sprawca) i rodzic	2	3	7	2
5.	Przemoc pomiędzy rodzeństwem	0	1	1	1
6.	Przemoc wnuka w stosunku do babci	0	1	2	0
	Ogółem	63	30*	28	12

* struktura rodzin ustalona według kwestionariuszy „Niebieska Karta – A”

Największą liczbę rodzin stanowią rodziny z dziećmi, następnie rodziny, w których zgłoszenie dotyczyło stosowania przemocy w małżeństwach bezdzietnych oraz przez wspólnie mieszkające dorosłe dziecko wobec swojego rodzica.

Tabela nr 3. Sprawcy przemocy ze względu na płeć

	Sprawcy przemocy	2013	2014	2015	2016
1.	Kobiety	6	3	5	1
2.	Mężczyźni	39	27	25	11

Tabela nr 4. Działania podjęte wobec sprawców przez różne instytucje

	Środki zapobiegawcze	2013	2014	2015	2016
1.	Wizyty dzielnicowego w rodzinie sprawdzające stan bezpieczeństwa rodziny. Liczba rodzin	63	28	23	12
2.	Orzeczenia o tymczasowym areszcie	2	0	0	0
3.	Eksmisja	3	0	0	0
4.	Złożenie do prokuratury zawiadomienia o przestępstwie	1	2	3	0
5.	Skierowanie do udziału w Programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0	1	0	2
6.	Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	16	3	4	3
7.	Wezwanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy na posiedzenia grupy robocze	39*	16	25	11
8.	Niepodjęcie działań z uwagi na brak kontaktu	6	12	5	2

W 8 rodzinach stosowanie przemocy, zachowania agresywne występowały w powiązaniu z nadmiernym piciem alkoholu, nadużywaniem alkoholu lub stosowaniem środków odurzających. 1 rodzina, z uwagi na trudną sytuację rodzinną, finansową korzysta z pomocy finansowej tutejszego Ośrodka.

Przewodnicząca Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach w 2015 roku powołała grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach dla 12 rodzin.

Tabela nr 5. Liczba powołanych grup roboczych

	2013	2014	2015	2016
spotkań z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie	69	35	37	18
spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	61	27	31	27
spotkania grup roboczych bez udziału osób zaproszonych i wezwanych stron	55	31	33	13
Suma 3 spotkania grup roboczych nie odbyły się z uwagi na usprawiedliwioną przed samym spotkaniem nieobecność stron, wezwanie członków grupy roboczej do innych obowiązków służbowych.	185	93	101 97 zrealizowanych, 4 odwołane	58 55 zrealizowanych 3 odwołane

W 2016 członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 7 rodzin, w których podejrzenie występowania przemocy w rodzinie zostało zgłoszona w 2015 r. Na rzecz tych rodzin wyznaczane były również spotkania w ramach pracy grup roboczych.

Do każdej „Niebieskiej Karty – C” został opracowany i był lub jest realizowany indywidualny plan pomocy osobie dotkniętej przemocą w rodzinie. Dzielnicowi systematycznie monitorowali sytuację w rodzinie. Działania podejmowane w ramach grup roboczych przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych są dokumentowane pisemnie.

Tabela nr 6. Liczba zakończonych w 2016 r. postępowań prowadzonych przez GZI

Zakończone procedury ogółem w tym:	16
zgłoszonych w 2016 roku	9
zgłoszonych w 2015 roku	7

9 procedur „Niebieskiej Karty” zostało zakończonych z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań. Drugim powodem zakończenia procedury jest uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie w przypadku 4 procedur „Niebieskiej Karty”.

V. Podsumowanie i wnioski:

Osoby dotknięte przemocą oraz osoby wykazujące zachowania agresywne, stosujące przemoc w różnych postaciach mogły znaleźć wsparcie, pomoc w instytucjach i ośrodkach znajdujących się na terenie gminy lub w Bielsku-Białej. Niestety niezbyt często i niezbyt chętnie z niej korzystają.

W formie porad, rozmów indywidualnych, ulotek i broszur przekazywane były informacje o: instytucjach, ośrodkach działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, leczeniu uzależnień oraz wspierających osoby doświadczające przemocy w rodzinie.

Nadal do ważnych zadań należy:

1/ diagnozowanie problemu przemocy i podejmowanie stosownych działań wobec osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc;

2/ motywowanie i kierowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;

3/ kierowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że nadużywają alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach;

4/ informowanie Sądu Rodzinnego o założeniu „Niebieskiej Karty” w rodzinie z prośbą o wgląd w sytuację dziecka;

5/ kształtowanie w rodzinach, rodzicach, dzieciach postaw i zachowań nastawionych na konstruktywne rozwiązywanie problemów, stosowania metod wychowawczych, społecznie akceptowalnych, zgodnych z prawem poprzez m.in. kontynuację w placówkach oświatowych „*Szkoły dla Rodziców i Wychowawców*”;

6/ zachęcanie rodzin uwikłanych w przemoc do korzystania z profesjonalnej pomocy;

Nadal istnieje konieczność:

1/ ciągłego podwyższania kwalifikacji i wiedzy osób bezpośrednio pracujących z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc jak również osób, które pracują w instytucjach zobowiązanych do zakładania „*Niebieskich Kart*”;

2/ poszerzania zakresu współpracy między instytucjami zobowiązanymi do podejmowania działań w ochronie osób zagrożonych lub doznających przemocy.

Osoby mające kontakt z dziećmi z ramienia wypełniania swoich obowiązków zawodowych (służba zdrowia, oświata, pracownicy socjalni, policja w czasie interwencji) winny być szczególnie uczulone na problem - czy dziecko nie jest krzywdzone i w przypadku jakichkolwiek podejrzeń podejmować stosowne działania.

Sporządziła:
Bernadetta Sochacka
Renata Nycz

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach

ul. Szkolna 1
43-340 Kozy
tel. 33 817 58 27

Kozy, dnia 21 marca 2017 r.

GOPS.RN.032.35.2017

Pan Krzysztof Fiałkowski
Wójt Gminy Kozy

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach zgodnie z zapisami art. 16a ustawy o pomocy społecznej w załączeniu przekazuje Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej dla Gminy Kozy za 2016 rok celem przedłożenia Radzie Gminy.

KIEROWNIK
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W KOZACH

mgr Renata Nycz

Otrzymuje:

1. Adresat,
2. a/a.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej dla Gminy Kozy za rok 2016

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	18
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	18
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	18
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	21
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	22
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	22
10.2	KOSZTY	25
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	25
10.4	POWODY PRZYZNANIA POMOCY	26
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	27
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	28
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	29
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	30
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	30
11	Wnioski końcowe	34

1. Wprowadzenie

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKANCY (w osobach)						
Ogółem	1	12 529	12 660	12 724	12 724	12 724
KOBIETY						
Ogółem	2	6 540	6 591	6 605	6 605	6 605
Wiek 0-17	3	1 204	1 214	1 215	1 215	1 215
Wiek 18-59	4	3 869	3 873	3 849	3 849	3 849
Wiek 60 lat i więcej	5	1 467	1 504	1 541	1 541	1 541
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	5 989	6 059	6 119	6 119	6 119
Wiek 0-17	7	1 147	1 188	1 217	1 217	1 217
Wiek 18-64	8	4 144	4 139	4 137	4 137	4 137
Wiek 65 lat i więcej	9	698	742	765	765	765
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	387	483	213	213	213
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	208	273	97	97	97
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	62	86	0	0	0
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	29	29	29	29	29
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	6	4	2	2	2
w tym z wiersza 13 Liczba mieszkań socjalnych (lokal)	15	5	5	5	5	5
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	3	1	2	2	2
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	0	0	0	0
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	1	1	2	2	2
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	20	20	35	35	35
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	3	3	4	4	4

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	335	335	300	300	300
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	20	20	10	10	10
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	2	2	2	2	2
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	2	2	2	2	2
Pozaszkolne	27	0	0	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	0	0	0	0	0
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	372	380	312	312
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	289	303	279	279
W tym osoby długotrwale korzystające	3	166	0	135	135
Wiek 0-17	4	122	93	80	80
Wiek produkcyjny *	5	196	159	145	145
Wiek poprodukcyjny **	6	46	48	38	38
Liczba rodzin	7	250	251	189	189
Liczba osób w rodzinach	8	607	587	439	439
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	223	181	158	158
W tym osoby długotrwale korzystające	10	0	0	74	74
Wiek 0-17	11	60	42	43	43
Wiek 18-59	12	125	98	82	82
Wiek 60 lat i więcej	13	38	41	32	32
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	141	118	106	106

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
W tym osoby długotrwale korzystające	15	0	0	61	61
Wiek 0-17	16	62	51	46	46
Wiek 18-64	17	71	61	54	54
Wiek 65 lat i więcej	18	8	7	6	6
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	250	196	164	164
Liczba rodzin	20	250	196	162	162
Liczba osób w rodzinach	21	450	490	389	389
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	201	191	121	121
Liczba rodzin	23	167	183	73	73
Liczba osób w rodzinach	24	421	344	230	230
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	274	281	279	279
Liczba rodzin	26	274	281	189	189
Liczba osób w rodzinach	27	631	611	439	439
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	131	105	86	86
Liczba osób w rodzinach	29	334	252	176	176
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	95	75	59	59
Liczba osób w rodzinach	31	263	199	140	140
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	96	85	83	83
Liczba osób w rodzinach	33	197	173	156	156
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	82	75	85	85
Liczba osób w rodzinach	35	179	139	153	153
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	68	77	71	71
Liczba osób w rodzinach	37	192	200	184	184
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	25	20	10	10
Liczba osób w rodzinach	39	39	31	11	11
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	1	3	2	2
Liczba osób w rodzinach	41	2	10	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	42	32	23	23
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba rodzin	43	25	16	11	11
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	6	4	5	5
Liczba osób w rodzinach	45	6	4	5	5
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	2	4	1	1
Liczba osób w rodzinach	47	2	4	3	1
ZDARZENIA ŁOSOWE					
Liczba rodzin	48	1	2	4	4
Liczba osób w rodzinach	49	2	4	12	4
KLĘSKI ŻYWOŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	2	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	5	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	28	5	1	1
Liczba osób w rodzinach	54	28	18	2	2
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUNCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	17	20	23	23
Liczba świadczeń	57	3 970	4 737	4 959	4 959
Kwota świadczeń w złotych	58	30 902	37 315	41 588	41 588
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	0	0	0	0
Liczba świadczeń	63	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	64	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	301	340	2	2
Liczba osób w rodzinach	66	301	340	2	2
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	307	210	213	213
Liczba osób w rodzinach	68	774	495	486	486
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	0	0	0	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba osób w rodzinach	70	0	0	0	2
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	31	15	50	50
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	42	22	50	50
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	10	10

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASILEK STAŁY				
Liczba osób	1	33	36	31
Liczba świadczeń	2	301	308	273
Kwota świadczeń w złotych	3	140 091	128 668	150 047
W tym: (wiersze 4-6)				
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	4	27	29	27
Liczba świadczeń	5	266	261	260
Kwota świadczeń w złotych	6	128 275	120 822	147 919
W tym: (wiersze 7-9)				
Zasilek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	7	6	7	4
Liczba świadczeń	8	35	47	13
Kwota świadczeń w złotych	9	11 816	7 846	2 128
ZASILEK OKRESOWY				
Liczba osób	10	110	88	74
Liczba świadczeń	11	504	407	384
Kwota świadczeń w złotych	12	132 014	102 591	84 848
W tym: (wiersze 13-24)				
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	13	79	43	38
Liczba świadczeń	14	350	205	157
Kwota świadczeń w złotych	15	95 931	60 702	50 375
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	16	6	7	17
Liczba świadczeń	17	31	12	39
Kwota świadczeń w złotych	18	3 200	2 957	7 495
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	19	24	34	29
Liczba świadczeń	20	120	181	164
Kwota świadczeń w złotych	21	32 070	37 504	21 869
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	22	1	0	0
Liczba świadczeń	23	3	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	813	0	0
Zasilek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	25	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	217	186	156	156
Kwota świadczeń w złotych	29	273 478	299 482	254 412	254 412
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	147	146	120	120
Liczba świadczeń	31	915	636	708	708
Kwota świadczeń w złotych	32	159 947	185 156	164 200	164 200
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSILEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	140	94	101	101
Liczba świadczeń	36	11 487	10 592	12 192	12 192
Kwota świadczeń w złotych	37	38 899	34 303	40 820	40 820
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	140	94	101	101
Liczba świadczeń	39	11 487	10 592	12 192	12 192
Kwota świadczeń w złotych	40	38 899	34 303	40 820	40 820
W tym: (z wierszy 35-37) POSILEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	140	94	101	101
Liczba świadczeń	42	11 487	10 592	12 192	12 192
Kwota świadczeń w złotych	43	38 899	34 303	40 820	40 820
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	140	94	101	101
Liczba świadczeń	45	11 487	10 592	12 192	12 192
Kwota świadczeń w złotych	46	38 899	34 303	40 820	40 820
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	4	3	2	2
Liczba świadczeń	48	34	63	16	24
Kwota świadczeń w złotych	49	21 388	10 755	11 278	11 278
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWNIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	0	1	1	1
Liczba świadczeń	54	0	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Kwota świadczeń w złotych	55	0	3 400	2 800	2 800
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	7	10	12	12
Liczba świadczeń	57	84	120	115	115
Kwota świadczeń w złotych	58	160 717	200 203	222 986	222 986
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	5	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	8	8
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	4	7	8	8
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	1	3	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	0	0	10 393	10 393

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	333	322	373	373
Kwota świadczeń w złotych	2	982 832	908 726	1 170 333	117 333
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	42	33	72	72
Kwota świadczeń w złotych	4	42 000	33 000	38 704	38 704
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	131	102	121	121
Kwota świadczeń w złotych	6	131 000	102 000	121 000	121 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	376	407	432	432
Kwota świadczeń w złotych	8	277 120	486 360	558 549	558 549
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIEŁĘGNACYJNEGO					
Liczba świadczeń	9	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	0	0	0	0
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	2 732	2 713	2 666	2 666

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Kwota świadczeń w złotych	12	417 996	415 089	407 898	407 898
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	789	712	723	723
Kwota świadczeń w złotych	14	120 717	108 936	110 619	110 619
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	1 088	1 094	1 051	1 051
Kwota świadczeń w złotych	16	166 464	167 382	160 803	160 803
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	843	885	868	868
Kwota świadczeń w złotych	18	128 979	135 405	132 804	132 804
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	12	22	24	24
Kwota świadczeń w złotych	20	1 836	3 366	3 672	3 672
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUNCZY					
Liczba świadczeń	21	29	66	95	95
Kwota świadczeń w złotych	22	15 080	33 887	46 862	46 862
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	183	120	96	96
Kwota świadczeń w złotych	24	93 738	62 400	49 417	49 417
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	62	68	63	63
Liczba rodzin	26	46	47	47	47
Kwota świadczeń w złotych	27	259 690	273 590	279 793	279 793
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	8	5	3	3
Kwota świadczeń w złotych	29	22 414	16 409	6 786	6 786
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	31	0	0	0	0
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	28	33	13	13
Kwota świadczeń w złotych	33	13 530	16 178	18 939	18 939
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	38	42	48	48
Kwota świadczeń w złotych	35	80 550	141 019	143 018	143 018
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	8	8
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	5 914	5 914
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba osób ogółem	38	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	0	0
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	62	79	81	81
Kwota świadczeń w złotych	41	94 977	85 310	89 990	89 990

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
DZIENNIE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Owa lata po ocenie
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	80	80	30	30	30
Liczba osób korzystających	37	80	80	28	28	28
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	7	7	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	221 368	305 000	314 321	314 321	314 321
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	8	12	12
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	120 979	120 979	120 979
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	10	10	10
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj Instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	18	18	19	17	17
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	1	1	1	1
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	1	1	1	1
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	6	6	5	6	6
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	1	1	2	2	1
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	6	6	5	6	6
Wykształcenie średnie	8	0	0	0	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	1	1	1	1	0
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	2	2	1	1	3
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	2	2	0	0	0
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	11	11	13	10	10
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	6	6	9	6	6

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wykształcenie średnie	14	3	3	2	2	2
Inne	15	2	2	2	2	2

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	0	0	0
Staze	3	1	0	1	1	0

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM (działy)	1	4 286 158	4 471 716	5 003 708	5 063 708	5 063 708
W tym w budżecie OPS/PCPR	2	0	1 022 261	5 003 708	5 063 708	5 063 708
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	17 912	18 173	16 821	16 821	16 821
w tym w budżecie OPS / PCPR	4	0	18 173	16 821	16 821	16 821
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	119 365	107 396	103 347	103 347	103 347
w tym w budżecie OPS / PCPR	6	0	107 396	103 347	103 347	103 347
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	0	1 178	8 437	8 437	8 437
w tym w budżecie OPS / PCPR	8	0	1 178	8 437	8 437	8 437
85202 - Domy pomocy społecznej	9	160 717	200 203	222 986	222 986	222 986
w tym w budżecie OPS / PCPR	10	0	200 203	222 986	222 986	222 986
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	10 572	12 525	10 393	10 393	10 393
w tym w budżecie OPS / PCPR	14	0	12 525	10 393	10 393	10 393
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	11 773	16 476	16 364	16 364	16 364
w tym w budżecie OPS / PCPR	16	0	16 476	16 364	16 364	16 364
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystent rodziny i rodziny wspierające)	17	10 770	19 387	17 810	17 810	17 810
w tym w budżecie OPS / PCPR	18	0	19 387	17 810	17 810	17 810
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	2 327 409	2 496 437	2 974 278	2 974 278	2 974 278
w tym w budżecie OPS / PCPR	20	0	0	2 974 278	2 974 278	2 974 278
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	13 530	16 174	19 156	19 156	19 156
w tym w budżecie OPS / PCPR	22	0	16 174	19 156	19 156	19 156
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	254 569	227 791	193 448	193 448	193 448
w tym w budżecie OPS / PCPR	24	0	227 791	193 448	193 448	193 448
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	27	140 091	128 668	150 047	150 047	150 047
w tym w budżecie OPS / PCPR	28	0	128 668	150 047	150 047	150 047
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	905 565	953 018	1 035 295	1 035 295	1 035 295
w tym w budżecie OPS/PCPR	32	0	0	1 035 295	1 035 295	1 035 295
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	20 712	37 315	24 517	24 517	24 517
w tym w budżecie OPS / PCPR	36	0	37 315	24 517	24 517	24 517
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37) Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	293 173	236 975	210 809	210 809	210 809
w tym w budżecie OPS / PCPR	46	0	236 975	210 809	210 809	210 809
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Złobki	47	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	0	0	0	60 000	60 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0	60 000	60 000

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	2	3
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	13	169	194
Łączna kwota środków EFS	3	145 360	58 274	188 385
W tym:				
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS				
Liczba konkursów	4	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	0	0	0
W tym:				
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Liczba programów	6	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	0	0	0
W tym:				

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	0	0	0	0
Liczba zleceń / umów	3	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	6	6	6	6	5	6	6
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	6	6	6	6	5	6	6
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	100	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	3	3	3	3	1	1	1
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	17	18	18	18	19	17	17
Wartość wskaźnika	4	24	22	22	22	11	12	12

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
w1•w2 / w3 x 100% (%)								
Dynamika (%)	5	X	92	100	100	50	109	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	1	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	6	6	6	6	5	6	6
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	17	17	17	17	20	17	0
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	118	85	0

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	2	2	2	2	1	1	3
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	6	6	6	6	5	6	6
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	33	33	33	33	20	17	50
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	61	85	294

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	1	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	18	18	19	18	20	18	17
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	6	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	6	6	6	6	5	6	6
liczba mieszkańców	2	12 429	12 529	12 529	12 660	12 724	12 724	12 724
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	0,97	0,96	0,96	0,95	0,79	0,94	0,94
Dynamika (%)	4	X	99	100	99	83	119	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	6	6	6	6	5	6	6
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	266	291	307	210	213	213	213
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,13	1,03	0,98	1,43	1,17	1,41	1,41
Dynamika (%)	4	X	91	95	146	82	121	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2014	2015	2016 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna ba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna ba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2	3
X	X		1	1	1	2
	X	X	2	1	0	0
Ogółem			3	1	0	0

10.2. KOSZTY
Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza	2018 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	827 235	871 471	905 565	953 018	1 035 295	1 035 295	1 035 295
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	0	0	0	1 022 261	5 003 708	5 063 708	5 063 708
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	93	21	20	20
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	23	95	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA
Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	660	692	607	587	439	439
liczba mieszkańców	2	12 429	12 529	12 529	12 660	12 724	12 724
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	53,10	55,23	48,45	46,37	34,50	34,50
Dynamika (%)	4	X	104	88	96	74	100

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	0	0	166	0	135	135
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	309	354	289	303	279	279
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale	3	0	0	57	0	48	48

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	171	249	250	196	164	164
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	309	354	289	303	279	279
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	55	70	87	65	59	59
Dynamika (%)	4	X	127	124	75	91	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	181	208	201	191	121	121
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	309	354	289	303	279	279
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	59	59	70	63	43	43
Dynamika (%)	4	X	100	119	90	68	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Ubóstwo (%)	1	41	43	52	42	46	46
Bezrobocie (%)	2	32	40	38	30	31	31
Niepełnosprawność (%)	3	36	38	38	34	44	44
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	17	26	33	30	45	45
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	27	27	27	31	38	38
Alkoholizm (%)	6	11	10	10	8	5	5
Narkomania (%)	7	0	0	0	1	1	1

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	11	11	17	13	12	12
Przemoc w rodzinie (%)	9	8	8	11	2	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	4	6	5	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	5	6	6	4	5	5
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	264	294	250	251	189	189
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	2	2	2	2	3	3
Dynamika (%)	5	X	100	100	100	150	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	412	468	482	463	569	569
częstotliwość w miesiącach	2	10	10	10	9	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	164	319	338	167	164	164
częstotliwość w miesiącach	4	12	12	6	7	3	3

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	169	229	262	252	221	221
częstotliwość w miesiącach	2	5	4	5	5	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	194	249	274	296	321	321
częstotliwość w miesiącach	4	4	4	4	5	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	208	334	103	246	192	192
częstotliwość	6	4	2	5	2	2	2

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
w miesiącach							
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	130	199	267	207	133	133
częstotliwość w miesiącach	8	7	7	5	5	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	235	96	271	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	4	1	3	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	1 584	1 518	1 260	1 610	1 631	1 631

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	0	0	0	0	23	23
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	0	0	2 165	2 246	2 306	2 306
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	24	22	42	22	50	50
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	309	354	289	303	279	279
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	8	6	15	7	18	18
Dynamika (%)	4	X	75	250	47	257	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	18	18
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	196	205	208	273	97	97
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	0	0	0	19	19
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika $(w1 \times 100) / (w1 + w2)$	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika $(w1 \times 100) / (w1 + w2)$	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika $(w1 \times 100) / (w1 + w2)$	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	0	103	81	0	31	31
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	0	1 949	2 177	0	1 419	1 419
Wartość wskaźnika $w1/(w1+w2) \times 100\%$ (%)	3	0	5	4	0	2	2
Dynamika (%)	4	X	0	80	0	0	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	0	103	0	0	14	14
liczba decyzji odmownych	2	0	103	81	0	31	31
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	100	0	0	45	45
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	0	103	81	0	31	31
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	4 238 040	100	4 313 216	100	4 286 158	100	4 471 716	100	5 003 708	100	5 063 708	100	5 063 708	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	185 483	4	136 263	3	137 277	3	125 569	3	120 168	2	120 168	2	120 168	2
852 - POMOC SPOŁECZNA	4 052 557	96	4 176 953	97	4 148 881	97	4 346 147	97	4 883 540	98	4 883 540	96	4 883 540	96
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60 000	1	60 000	1

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdział) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	4 238 040	100,00	4 313 216	100,00	4 286 158	100,00	4 471 716	100,00	5 003 708	100,00	5 063 708	100,00	5 063 708	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	13 847	0,33	19 340	0,45	17 912	0,42	18 173	0,41	16 821	0,34	16 821	0,33	16 821	0,33
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	171 636	4,05	116 923	2,71	119 365	2,78	107 396	2,40	103 347	2,07	103 347	2,04	103 347	2,04
85201 - Płatówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1 178	0,03	8 437	0,17	8 437	0,17	8 437	0,17
85202 - Domy pomocy społecznej	5	212 116	5,01	135 894	3,15	160 717	3,75	200 203	4,48	222 986	4,46	222 986	4,40	222 986	4,40
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	2 288	0,05	9 926	0,23	10 572	0,25	12 525	0,28	10 393	0,21	10 393	0,21	10 393	0,21
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	9 310	0,22	11 888	0,28	11 773	0,27	16 476	0,37	16 364	0,33	16 364	0,32	16 364	0,32
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenta rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	0	0,00	10 770	0,25	19 387	0,43	17 810	0,36	17 810	0,35	17 810	0,35
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	2 253 269	53,17	2 287 740	53,04	2 327 409	54,30	2 486 437	55,83	2 974 278	59,44	2 974 278	58,74	2 974 278	58,74
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	11 336	0,27	12 973	0,30	13 530	0,32	16 174	0,36	19 156	0,38	19 156	0,38	19 156	0,38
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	226 869	5,35	253 983	5,89	254 569	5,94	227 791	5,09	193 448	3,87	193 448	3,82	193 448	3,82
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	9 456	0,22	24 979	0,58	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	114 869	2,71	154 557	3,58	140 091	3,27	128 668	2,88	150 047	3,00	150 047	2,96	150 047	2,96
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	827 235	19,52	871 471	20,20	905 565	21,13	953 018	21,31	1 035 295	20,69	1 035 295	20,45	1 035 295	20,45
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	27 878	0,66	22 989	0,53	20 712	0,48	37 315	0,83	24 517	0,49	24 517	0,48	24 517	0,48
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność w tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	357 931	8,45	360 553	9,05	293 173	6,84	236 975	5,30	210 809	4,21	210 809	4,16	210 809	4,16
85305 - Złobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dniemni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	60 000	1,18	60 000	1,18

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki		4 238 040	100	0	100	0	100	1 022 261	100	5 003 708	100	5 063 708	100	5 063 708	100
851 - OCHRONA ZDROWIA		185 483	4	0	0	0	0	125 569	12	120 168	2	120 168	2	120 168	2
852 - POMOC SPOŁECZNA		4 052 557	96	0	0	0	0	896 692	88	4 883 540	98	4 883 540	96	4 883 540	96
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60 000	1	60 000	1

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	4 238 040	100,00	0	0,00	0	0,00	1 022 261	100,00	5 003 708	100,00	5 063 708	100,00	5 063 708	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	13 847	0,33	0	0,00	0	0,00	18 173	1,78	16 821	0,34	16 821	0,33	16 821	0,33
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmu	3	171 636	4,05	0	0,00	0	0,00	107 396	10,51	103 347	2,07	103 347	2,04	103 347	2,04
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1 178	0,12	8 437	0,17	8 437	0,17	8 437	0,17

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85202 - Domy pomocy społecznej	5	212 116	5,01	0	0,00	0	0,00	200 203	19,58	222 986	4,46	222 986	4,40	222 986	4,40
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	2 288	0,05	0	0,00	0	0,00	12 525	1,23	10 393	0,21	10 393	0,21	10 393	0,21
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	9 310	0,22	0	0,00	0	0,00	16 476	1,61	16 364	0,33	16 364	0,32	16 364	0,32
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenta rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19 387	1,90	17 810	0,36	17 810	0,35	17 810	0,35
85212 - Świadczenia rodzinne: świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	2 253 269	53,17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2 974 278	59,44	2 974 278	58,74	2 974 278	58,74
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	11 336	0,27	0	0,00	0	0,00	16 174	1,58	19 156	0,38	19 156	0,38	19 156	0,38
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	226 869	5,35	0	0,00	0	0,00	227 791	22,28	193 448	3,87	193 448	3,82	193 448	3,82
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	9 456	0,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	114 869	2,71	0	0,00	0	0,00	128 668	12,59	150 047	3,00	150 047	2,96	150 047	2,96
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	827 235	19,52	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1 035 295	20,69	1 035 295	20,45	1 035 295	20,45
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	27 878	0,66	0	0,00	0	0,00	37 315	3,65	24 517	0,49	24 517	0,48	24 517	0,48
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej; - warsztat terapii zajęciowej; - prace społecznie użyteczne; - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	357 931	8,45	0	0,00	0	0,00	236 975	23,18	210 809	4,21	210 809	4,16	210 809	4,16
85305 - Złobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzielni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	60 000	1,18	60 000	1,18

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe